

RIIGI TUGITEENUSTE
KESKUS

Fortikus Eesti OÜ (pankrotis)
info@likvideerimine.ee

Jõe tn 5

Tallinn

10151 Harju maakond

Registrikood: 16200304

08.11.2024 nr 11.2-27/24/1516

OTSUS

finantskorrektsiooni tegemise kohta

Riigi Tugiteenuste Keskus (registrikood 70007340, edaspidi *rakendusüksus*) teeb väliskaubandus- ja ettevõtlusministri 09.03.2015 määruse nr 20 meetme „Starditoetus“ (edaspidi *meetme määrus*) raames otsuse Fortikus Eesti OÜ (pankrotis; registrikood 16200304, edaspidi *toetuse saaja* või *ettevõtte*) projekti "Fortikus Eesti OÜ põhivara soetamine" (nr 2014-2020.5.01.21-2719, edaspidi *projekt*) osas.

Rakendusüksus tuvastas, et toetuse saaja ei ole täitnud talle pandud kohustust säilitada ja sihipäraselt kasutada projekti raames soetatuid seadmeid, mistõttu kohaldab rakendusüksus antud rikkumisega seotud kulude osas finantskorrektsiooni ning **loeb mitteabikõlblikuks kuluks 10 652,37 eurot, sh toetus 6391,42 eurot.**

Otsuse tegemise aluseks on perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *STS*) § 8 lg 2 p 6, § 45 lg 1 p 3, § 46 lg 1 ja 3, § 48 lg-d 1 ja 8, § 49 lg-d 1 ja 3, Vabariigi Valitsuse 01.09.2014 määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“, edaspidi *ühendmäärus*) § 23, meetme määruse § 28 lg 2 p 4 ja § 30 ning rakendusüksuse 23.09.2021 taotluse rahuldamise otsus nr 11.2-27/1190 (edaspidi *taotluse rahuldamise otsus*).

- 1. Toetuse saaja on rikkunud talle STS § 24 punktiga 1 ja 14, meetme määruse § 26 punktiga 2 ja 12 ja § 29 lg-ga 1 ning taotluse rahuldamise otsuses pandud kohustust saavutada projekti tulemusnäitajad ja tagada kestvuse nõue kolme aasta jooksul projekti lõppmaksest**

1.1 Rikkumise asjaolud

Taotluse rahuldamise otsuse p 3 kohaselt on projekti eesmärgiks „jätkata kaevelahenduste pakkumisega, soetada teenuse pakkumiseks vajalik minilaadur ning seeläbi suurendada kliendibaasi.“.

Projekti abikõlblikkuse periood oli 01.09.2021–31.08.2022. Projekti kogumaksumuseks oli 25 000 eurot, millest toetus oli maksimaalselt 15 000 eurot ja omafinantseering minimaalselt 10 000 eurot.

Rakendusüksus maksis projekti eesmärkide elluviimiseks ja tulemus- ja väljundnäitajate saavutamiseks toetuse saajale toetust summas 15 000 eurot. Toetusesumma makse on toimunud 30.08.2022. Toetatavaks tegevuseks on masinate, seadmete või muu materiaalse põhivara soetamine (laaduri ostmine).

Vastavalt taotluse rahuldamise otsuse punktis 10.3 sätestatule oleks toetuse saaja pidanud saavutama müügitulu 2024. aastaks 453 271 eurot, meetme määrus § 29 lg 1 p 3 sätestab müügitulu suuruseks vähemalt 80 000 eurot.

Samuti pidi vastavalt meetme määrule hiljemalt projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisele järgnevalt kuust algaval esimesel aastal toetuse saajal olema vähemalt üks töötaja ja teisel aastal vähemalt kaks töötajat, kelle töötasu on toetuse taotluse esitamise kuupäevale vahetult eelnevas 1. juuliks Statistikaameti avaldatud aasta keskmisest brutokuupalgast vähemalt 50 protsenti (§ 29 lg 1 p 1). Taotluse rahuldamise otsuse p 10.3 sätestas nõutavaks tingimuseks seitse töötajat projekti abikõlblikkuse perioodile järgneval kahel aastal. Seega pidid tasustatud töökohad olema tagatud vähemalt perioodil september 2022 kuni august 2024.

Ametlikes Teadaannetes on 24.05.2024 avaldatud osaühingu likvideerimismenetluse teade. Samuti on Ametlikes Teadaannetes avaldatud 12.09.2024 ettevõtte osas pankroti väljakuulutamise teade (teadaanne nr 2359481), millega kuulutati tsiviilasjas nr 2-24-11337/9 välja võlgniku, Fortikus Eesti OÜ pankrot 12.09.2024 kell 14:00.

Likvideerimisaruande andmetel on perioodil 01.01.2023–22.05.2024 müügitulu saavutatud 208 697 eurot ning tööjõukulused on olnud 116 277 eurot (sellest palgakulu 87 444 eurot ning sotsiaalmaksud 28 138 eurot). Likvideerimisaruande tegevusaruandes on märgitud, et osaniku 22.05.2024 otsusega on alustatud ühingu likvideerimismenetlust.

Äriregistris kajastub, et ettevõttel on maksuvõlg kogusummas 77 100,96 eurot (sh sotsiaalmaks 25 968,23 eurot). Võla alguskuupäev 20.12.2022.

Ajutise pankrotihalduri aruande kohaselt on ettevõtte juhatuse liige arveldanud aktiivselt temaga seotud ettevõtetega ja viinud ettevõtetest välja rahalisi vahendeid nii makstavate arvete või laenude kaudu rohkem kui tagasi saadud. Lisaks on juhatuse liikme poolt väljavõetud sularaha summas 219 300 eurot. Aruande kohaselt (aruande p 3.2 Hinnang juhtorganite tegevuse kohta) on ettevõtte juhtorganite tegevuses alates 2022. ja 2023. aastast teadliku tegevuse tunnuseid, mis viitavad maksejõuetuse tekitamisele pigem rahaliste vahendite väljaviimise tagajärjel.

Eelnevast tulenevalt asus rakendusüksus seisukohale, et toetuse saaja ei ole saavutanud kokkulepitud tulemus- ja väljundnäitajaid ning täidetud ei ole ka projektile kohalduv kestvuse nõue.

1.2 Rakendusüksuse seisukoht ja õiguslik põhjendus

Tulemus- ja väljundnäitajate mittesaavutamist käsitletakse punktis 1.2.1 ja kestvuse nõude rikkumist punktis 1.2.2.

1.2.1 Tulemus- ja väljundnäitajate mittesaavutamine

STS § 24 p 1 kohaselt on toetuse saaja kohustatud tagama projekti elluviimise ettenähtud tingimustel ja kavandatud tulemuse saavutamise. Meetme määru § 26 p 2 kohaselt on toetuse saaja kohustatud saavutama projekti tulemusnäitajad taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tähtpäevaks.

Taotluse rahuldamise otsus p 9 sätestab, et toetuse saaja täidab kõiki STS-is ja meetme määru § 26 p 2 sätestatud toetuse saaja suhtes kohalduvaid kohustusi, sh kasutab toetust taotluses ning meetme määru § 26 p 3 sätestatud toetatavate tegevuste elluviimiseks ja projekti eesmärkide saavutamiseks.

Meetme määru § 2 lg 1 kohaselt on toetuse andmise eesmärgiks aidata kasvupotentsiaaliga alustavaid ettevõtjaid. Sama määru § 29 p-de 1 ja 3 kohaselt on toetuse saaja kohustatud

saavutama töökohtade ja müügituluga seonduvad tulemused. Antud kohustused on meetme määruse § 4 p-s 1 defineeritud ka kui ettevõtte kasvupotentsiaal.

Projektis ja meetme määruses sätestatud tulemuste ja eesmärkide saavutamine on väga oluline projektide rahastamise tingimus. Lähtudes starditoetuse eesmärgist on toetuse saamise eelduseks ja oodatavaks tulemuseks uute jätkusuutlike ettevõtjate, mis omavad kõrget kasvupotentsiaali ja suutlikkust maksta vähemalt kahele töötajale nõutavas suuruses töötasu, toetamine läbi starditoetuse. Meetme määruse § 29 p-s 1 sätestatud nn kahe töötaja nõue tuleneb eelkõige sellest, et riik on prioriteediks seadnud uute töökohtade loomise („Ettevõtluse kasvustrateegia 2014-2020“), sealjuures arvestades, et need oleksid tasustatud vähemalt Eesti keskmisel tasemel. Seejuures peab ka ettevõtte äritegevus olema suunatud kasumlikkusele ja rahvusvahelistumisele. Seega ei saa ühegi toetatava projekti juures olla esmatähtis ka üksnes tegevuste elluviimine, vaid oluline on nende tegevuste kaudu jõuda lõpptulemuseni – eesmärgi saavutamiseni. Seda ei ole käesoleval juhul toetuse saaja aga ettenähtud mahus saavutanud.

Toetuse saaja on täitnud tööhõivega seotud tulemus- ja väljundnäitajad üsna suures mahus, kuid paraku mitte kogu ettenähtud aja jooksul. Samuti viitab ka 20.12.2022 tekkinud maksuvõlg, et tööjõukuludelt arvestatud maksud (sh sotsiaalmaks ning töötuskindlustusmaks) on jäänud praktiliselt kogu 2023. aasta ulatuses Maksu- ja Tolliametile tasumata.

Samuti on ettevõtte müügitulu olnud küllaltki suur (perioodil 01.01.2023–22.05.2024 müügitulu saavutatud 208 697 eurot), kuid alates 22.05.2024 on alustatud ettevõtte likvideerimismenetlusega.

Rakendusüksus arvestab siiski tulemus- ja väljundnäitajate hindamise juures sellega, et toetuse saaja on suutnud mingi perioodi vältel luua tasustatud töökohad ning saavutada ka arvestataval määral müügitulu, kuigi ettevõtte pole suutnud siiski tagada jätkusuutlikku tegutsemist.

Lähtuvalt eeltoodust on toetuse saaja rikkunud talle STS § 24 p-ga 1, meetme määruse § 26 p-ga 2 ja § 29 lg-ga 1 ning taotluse rahuldamise otsuses pandud kohustust tagada projekti elluviimine ettenähtud tingimustel ja kavandatud tulemuse saavutamine.

1.2.2 Kestvuse nõude rikkumine

STS § 24 p 14 kohaselt on toetuse saaja kohustatud tagama kestvuse nõude Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 71 nimetatud juhul ja aja jooksul. Meetme määruse § 26 p 12 täpsustab, et toetuse saaja on kohustatud tagama kestvuse nõude vastavalt struktuuritoetuse seaduse § 24 punktis 14 sätestatule kolme aasta jooksul ja ei anna toetuse kaasabil soetatud vara kolmandate isikute kasutusse kestvuse nõudele kohalduva tähtaja jooksul.

Taotluse rahuldamise otsuse punktides 9 ja 10.10 sätestatakse, et toetust antakse tingimustel, et toetuse saaja täidab kõiki STS-is ja meetme määruses sätestatud toetuse saaja suhtes kohalduvaid kohustusi, sh kasutab toetust taotluses ning meetme määruses sätestatud toetatavate tegevuste elluviimiseks ja projekti eesmärkide saavutamiseks, ja et toetuse saaja tagab kestvuse nõude kolme aasta jooksul projekti lõppmaksest ega anna sama tähtaja jooksul toetuse kaasabil soetatud vara kolmandate isikute kasutusse.

Projekti eesmärgi ning tulemus- ja väljundnäitajate saavutamiseks soetas toetuse saaja projekti raames materiaalselt põhivara abikõlblikus maksumuses 25 000 eurot, millele kohaldus vastavalt taotluse rahuldamise otsuse punktile 10.10 kestvusnõude täitmine ehk toetuse saaja kohustus antud seadmeid säilitama ja sihipäraselt kasutama kolme aasta jooksul projekti lõppmaksest. Arvestades, et lõppmakse tehti toetuse saajale 30.08.2022, kehtib vara sihipärase kasutamise ja säilitamise kohustus kuni 31.08.2025 ehk kokku 1096 päeva.

Olemasolevatele andmetele tuginedes on rakendusüksus jõudnud järeldusele, et rikkumine on aset leidnud alates likvideerimismenetluse alustamise otsusest, mistõttu lähtub rakendusüksus vara sihipärase kasutamise ja säilitamise kohustuse täitmisel kuupäevast 22.05.2024. Seega on rakendusüksuse hinnangul projekti raames soetatud vara kasutatud eesmärgipäraselt perioodil

31.08.2022–21.05.2024 ehk 629 päeva ning kestvusnõude kohustust rikuti perioodi 22.05.2024–31.08.2024 osas ehk 467 päeva.

Lähtuvalt eeltoodust on toetuse saaja rikkunud talle STS § 24 p-ga 14 ja meetme määruse § 26 p-ga 12 pandud kohustust tagada kestvuse nõue Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 71 nimetatud juhul ja aja jooksul.

1.3 Rikkumisele kohaldatav finantskorrektsioon

Rakendusüksus on kaalunud toetuse tagasinõudmise ulatust ning lähtudes proportsionaalsuse põhimõttest ja võttes arvesse nii projekti mõju meetme eesmärkide täitmisesse, toetuse abil soetatud vara sihipäraselt kasutatud perioodi, projekti olemust, kui ka sätestatud tulemusi ja eesmäärke, peab põhjendatuks nõuda toetus tagasi mitte täies ulatuses, vaid osaliselt. Ühtlasi arvestades, et avalik huvi toetuste andmise tingimuste järgimisele ning toetuste läbipaistvale ja eesmärgistatud kasutusele on igal juhul kaalukam toetuse tagasinõudmise tagajärgedest toetuse saajale või mistahes muudest asjaoludest, siis on projekti osas toetuse osaline tagasinõudmine põhjendatud. Seejuures leiab rakendusüksus, et tagasinõudmise otsuse tegemisel on võimalik kohustuse/nõude täitmata jätmise laadist tulenevalt selle kahju suurust hinnata, mistõttu on põhjendatud kohaldada ajalise proportsiooni alusel tehtavat tagasinõuet.

STS § 45 lg 1 p 3 kohaselt tehakse finantskorrektsiooni otsus toetuse vähendamiseks või tühistamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 (edaspidi *ühissätete määrus*) artikli 143 alusel juhul, kui toetuse saaja on jätnud osaliselt või täielikult täitmata kohustuse või nõude ja see on mõjutanud kulu abikõlblikkust.

Vara sihtotstarbelise säilitamise kohustuse täitmata jätmisel või ainult osalisel täitmisel on STS § 45 lg 1 p 3 tähenduses negatiivne mõju kulu abikõlblikkusele, kuivõrd toetust anti üksnes eeldusel, et viidatud kohustus täidetakse täies mahus.

Ühissätete määruse artikkel 71 lõikest 1 tulenevalt peab kestvusnõude kohustuse kehtivusajal tootmistegevuse lõpetamise korral toetuse tagasi maksuma proportsionaalselt selle ajavahemiku eest, mil nõuded ei ole täidetud.

Kuna projekti raames soetatud varasid pidi säilitama ja sihipäraselt kasutama perioodil 31.08.2022–31.08.2025 (1096 päeva) ning rakendusüksus on andmeid hinnates jõudnud järeldusele, et rikkumine on aset leidnud alates 22.05.2024, siis ei ole toetuse saaja täitnud talle pandud kohustust perioodil 22.05.2024–31.08.2025 ehk 467 päeva, loeb rakendusüksus projekti raames soetatud seadmete maksumusest sihipäraselt kasutamata päevadega proportsionaalselt mitteabikõlblikuks 10 652,37 eurot (seadmete abikõlblik maksumus 25 000 eurot/1096 päevaga*467), millest toetus on 6391,42 eurot ja omafinantseering on 4260,95 eurot.

Lähtuvalt eeltoodust loeb rakendusüksus projekti raames tehtud kuludest mitteabikõlblikuks 10 652,37 eurot, millest toetus on 6391,42 eurot ja omafinantseering 4260,95 eurot.

Kuivõrd rakendusüksuse hinnangul oleks projekti tulemus- ja väljundinäitajate saavutamata jäämisest tingitud korrektsioon väiksem, kui ülaltoodud mitteabikõlblik summa kestvusnõude rikkumisest, siis tulemus- ja väljundnäitajate saavutamata jäämisele eraldiseisvat korrektsiooni ei kohaldata.

Lähtuvalt haldusmenetluse seaduse § 40 lg 3 punktist 1, mis sätestab, et haldusmenetluse võib läbi viia menetlusosalise arvamust ja vastuväiteid ära kuulamata, juhul kui avalike huvide kaitseks on vaja viivitamatult tegutseda, jätab rakendusüksus ärakuulamise teostamata, arvestades vajadusega, et nõue tuleb esitada pankrotimenetlusse.

2. Otsuse resolutsioon

Võttes arvesse eelkirjeldatud asjaolud ja põhjendused ning tuginedes käesolevas otsuses väljatoodud õiguslikele alustele, rakendusüksus

otsustab:

1. lugeda projekti raames tehtud kulud mitteabikõlblikuks summas 10 652,37 eurot, millest toetus on 6391,42 eurot ja omafinantseering on 4260,95 eurot;
2. vähendada projekti eelarvet käesoleva otsuse resolutsiooni p-s 1 märgitud mitteabikõlbliku toetuse ja omafinantseeringu ulatuses (abikõlblike kulude vähenemine 10 652,37 euro võrra);
3. nõuda tagasi käesoleva otsusega mitteabikõlblikuks loetud toetus summas 6391,42 eurot;
4. toetuse saajal kanda 60 kalendripäeva jooksul alates käesoleva otsuse kehtima hakkamise päevast tagastatav toetus summas 6391,42 eurot Rahandusministeeriumi pangakontole:
  - SEB Pank a/a EE891010220034796011 (SWIFT: EEUHEE2X) või
  - Swedbank a/a EE932200221023778606 (SWIFT: HABAE2X) või
  - Luminor Bank a/a EE701700017001577198 (SWIFT: NDEAEE2X) või
  - LHV Pank a/a EE777700771003813400 (BIC/SWIFT: LHVBE22).

Maksekorraldusele märkida viitenumber 2800082925 ning makse selgituseks märkida projekti number;

Käesoleva otsuse peale võib esitada vaide rakendusüksuse kaudu Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile 30 päeva jooksul, arvates otsusest teadasaamise päevast või päevast, mil isik pidi teada saada oma õiguste rikkumisest (STS § 51).

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiina Sams

toetuste rakendamise osakonna juhataja

Koostaja: Maarja Sokk
663 1423
maarja.sokk@rtk.ee